

Møteprotokoll

Utvalg	Møte	Møtedato
MERKENEMNDA I SØR-TRØNDELAG/HEDMARK	2023/1	11.05.2023

Utvalg: Merkenemnda i Sør-Trøndelag/Hedmark reinbeiteområde

Møtested: Teams

Dato: 11.05.2023

Tidspunkt: 17.00-18.30

Følgende faste medlemmer møtte:

Navn	Funksjon
Jon Anders Mortensson	LEDER
Lars Aage Brandsfjell	NESTLEDER (på telefon)
Ole Aslak Fjellheim	MEDL
Gustav Kant	MEDL (på telefon)

Følgende varamedlemmer møtte

Navn	Funksjon
------	----------

Fra Statsforvalteren møtte:

Navn	Stilling
Brit-Agnes Buvarp	Utvalgssekretær

Utvalg	Möte	Mötedato
MERKENEMNDA I SÖR-TRÖNDELAG/HEDMARK	2023/1	11.05.2023

~~22/10~~ Klage på bruk av merke tatt i bruk av Bierna Leine Bientie fra Tossåsen sameby – trukket

23/1 Søknad om overføring av merke fra Knut til Are Tørresdal, Gåebrien Sijte

23/2 Søknad om reinmerke - Jenny Fjellheim, Gåebrien Sijte

22/9 Arbeid med sletting av merker - [kap 5 om sletting av merker i forskrift om reinmerker](#)
brev fra Nordland til LDIR

Eventuelt/til orientering

22/7 Innvilget fritak fra merkeplikten for Inge Mikkelsen på Tarva

22/8 Status avklaring godkjente snitt etter retningslinjene for Sör-Tröndelag/Hedmark

Orientering om reinmerker på høring fra Nordland (sendt ut til alle)

Orientering om reinmerker omsökt i Sverige 2022 (sendt ut til alle)

Godkjenning av möteinnkallelse og sakliste

Merkenemnda godkjenner innkallelsen.

Merkenemnda godkjenner saklista med endringene ovenfor.

Mötet protokollføres kontinuerlig gjennom mötet på videokonferanseskjerm för sekretær sender ferdigstilt möteprotokoll til gjennomsyn til nemndas medlemmer för endelig godkjenning.

Arkivsaksnr: 2022/3349

Saksbehandler: Brit-Agnes Buvarp

Dato: 11.05.2023

Utvalg	Utvalgssak	Mötedato
MERKENEMNDA I SÖR-TRÖNDELÄG/HEDMARK	22/10	11.05.2023

Klage på bruk av merke tatt i bruk av Bierna Leine Bientie fra Tossåsen sameby

Saksdokumenter:

1. Klage fra Tossåsen sameby	Dato: 20.10.2022
2. Søknad om registrering av reinmerke	Dato: 05.12.2022
3. Søknad trukket	Dato: 02.01.2022
4. Brev fra advokat Jonassen	Dato: 09.02.2023
5. Opprettholder merkesøknad	Dato: 28.02.2023
6. Bekreftelse på ikke en del av siidaandel	Dato: 27.03.2023

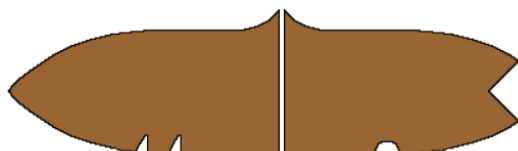
Grunnlag for behandling:

- Reindriftsloven § 38 Registrering og sletting av merke
- Forskrift om reinmerker § 14

Merkenemndas vedtak:

Saksfremstilling:

Den 20.10.2022 ble det mottatt klage fra ordførande i Tossåsens Sameby om at de har fått kjennskap til at reinmerket som er omsøkt er tatt i bruk og merket kalver i sommer uten at dette er kunngjort. De stiller spørsmål ved om så har skjedd. Og ettersom det ikke er kunngjort ennå har de ikke hatt anledning til å klage pga merkelikhet med Sven Joel Didrik Pålsson, se bilde under. De klager med dette både på en evt godkjenning av merket og en evt merking som måtte ha skjedd før merket er godkjent.

Merket ble registrert på søkers far *Bjerna Bendiksen* (Bierna Leine Bientie) i 1964, men har ikke vært i bruk siden 1970-tallet. Etter *Reindriftsloven* § 38 og *forskrift om reinmerker* § 14 så skal merker som ikke har vært i bruk på 4 år slettes. Det har ikke vært praktisert i Trøndelag, men merket har ikke vært i bruk på 50 år. Merket har følgende snitt:

Høyre øre/åelkies: skaarja, gøøkte tjiehkieh minngelde

Venstre øre/garrah: golme tjiehkieh minngelde

Merkenemnda ba i forrige møte 11.11.2022 om at forvaltninga fulgte opp saken med at merket er tatt i bruk av Bierna Bendiksen etter flere tiår uten bruk. Det er merket rein i merket uten at det har vært ute på høring.

Det er ikke kjent at merket er vedtatt slettet, men pga tidsaspektet siden merket har vært i aktivt bruk og oppført i merkeprotokollen, så fikk Bierna beskjed om at det måtte fremmes en søknad for merkenemnda. Og at for reinen som allerede var merket så lå vedtaket om godkjenning av reinmerket fra 1964 til grunn frem til merkenemnda fattet nytt vedtak. Det ble gitt tilbakemelding om at flere rein ikke ble merket i dette merket, før merkenemndas behandling var ferdig.

På bakgrunn av dette søkte Bierna om registrering av reinmerket 05.12.2022, og bekreftet at merket var tatt i bruk i sommer. 02.01.2022 ble søknaden trukket, og Bierna bekreftet at rein som var merket ville bli tatt ut på Harsjøen på nyåret. 09.02.2023 kom det brev fra advokat Jonassen om rettigheter til reinmerke. Bierna bekreftet 28.02.2023 at han opprettholdt merkesøknaden likevel. 27.03.2023 bekreftet Roger Bendiksen at Bierna likevel ikke skal være en del av hans siidaandel.

Statsforvalterens forslag til vedtak:

Merkenemnda tar saken til orientering.

Søknaden er trukket og saken er avsluttet.

Rein merket sommeren 2022 er tatt ut på nyåret 2023.

Arkivsaksnr: 2023/44

Saksbehandler: Brit-Agnes Buvarp

Dato: 11.05.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
MERKENEMNDA I SØR-TRØNDELAG/HEDMARK	23/1	11.05.2023

Søknad om overføring av reinmerke fra Knut til Are Tørresdal ved overføring av sijteandel, Gåebrien Sjite

Saksdokumenter:

1. Søknad om registrering av reinmerke Dato: 31.12.2023
2. Høring – søknad om registrering av reinmerker Dato: 25.01.2023

Grunnlag for behandling:

- Reindriftslovens § 9 *Rett til å eie rein i det samiske reinbeiteområde*
- Reindriftsloven § 10 *Siidaandel*
- Reindriftslovens § 32 *Rett til reinmerke*
- Reindriftslovens § 38 *Registrering og sletting av merke*
- Retningslinjene for utforming av reinmerker i Sør-Trøndelag/Hedemark reinbeitedistrikt godkjent av Reindriftsstyret 28.10.2021.

Merkenemndas vedtak

Dersom det ikke fremkommer klager/merknader til overføringa av merket godkjenner merkenemnda søknad om overføring av reinmerke fra Knut til Are Tørresdal, og sender merket på kunngjøring.

Søker oppfyller vilkår til reinmerke i hht. Reindriftslovens § 32 *rett til reinmerke*, pkt. 2 og 3.

Merket har følgende snitt:

Høyre øre/åelkies skaale minngelde
Venstre øre/garraah govre åvtelde

Enstemmig vedtatt.

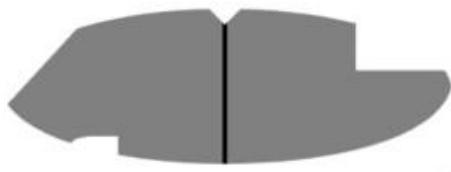

Etter punkt 5 i retningslinjene for merkenemnda i Sør-Trøndelag/Hedmark er *merkenemnda gitt en vid faglig kompetanse for å ivareta merkesystemet og dets nyanser. Av den grunn er ikke retningslinjene uttømmende.*

Merke nr 51 som er registrert på Are i dag slettes ikke, men skal ikke merkes ny rein i merket og det legges inn en kommentar om det i saksbehandlersystemet.

Det er reist spørsmål fra Statsforvalteren i Nordland om sletting av merker med grunnlag i Sametingets høringsinnspill til forskrift om reinmerker. Sametinget etterlyser en folkerettslig vurdering. Merkenemnda ser nødvendigheten av å bevare merker i regionen som ikke er i bruk i en merkebank. Saken vil bli tatt opp og vurdert når svar fra Landbruk- og matdepartementet foreligger.

Høyre øre/åelkies: kruehkie åvtelde
Venstre øre/garrah: snijre åvtelde, jorpekruehkie minngjelde

Saksfremstilling:

Statsforvalteren har mottatt søknad om overføring av reinmerke nr 409 fra Knut til Are Tørresdal etter at Are tar over som sijteandelsleder for UX37 i Gåebreien sijte (Riast/Hylling reinbeitedistrikt), Sør-Trøndelag reinbeiteområde.

Merket har følgende snitt:
Høyre øre/åelkies: skaale minngelde
Venstre øre/garrah: govre åvtelde

Det er gjort søk i merkeregistrene i Norge og Sverige etter det omsøkte merket, og det er ikke funnet identiske merker i henhold til Reindriftslovens § 38 om forveksling og misbruk.

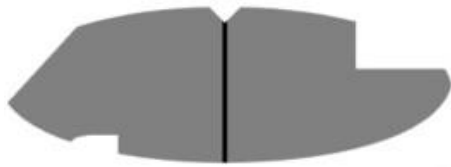
Søknaden har vært på høring til sijteandelsledere i Sør-Trøndelag/ Hedmark reinbeiteområde, Nord-Trøndelag reinbeiteområde, Statsforvalteren i Nordland og Sametinget i Sverige i perioden 25.01 til 26.03.23. Det er ikke kommet inn klager på søknaden.

Etter [Forskrift om reinmerker](#) § 11 så kan man bare ha et reinmerke, og et merke må slettes/overføres før man får godkjent et nytt. Are Tørresdal har i dag registrert merke nr 51 som slettes ved overføring av merke nr 409 fra Knut Tørresdal. Merke nr 51 har følgende snitt:

Höyre öre/åelkies: kruehkie åvtelde

Venstre öre/garrah: snijre åvtelde, jorpekruehkie minngjelde

Statsforvalterens forslag til vedtak:

Dersom det ikke fremkommer klager/merknader til overføringa av merket godkjenner merkenemnda søknad om overføring av reinmerke fra Knut til Are Tørresdal, og sender merket på kunngjøring.

Söker oppfyller vilkår til reinmerke i hht. Reindriftingslovens § 32 *rett til reinmerke*, pkt. 2 og 3.

Merket har følgende snitt:

Höyre öre/åelkies skaale minngelde

Venstre öre/garrah govre åvtelde

Are Tørresdal har i dag registrert merke nr 51 som slettes ved overføring av merke nr 409 fra Knut Tørresdal. Merke nr 51 har følgende snitt:

Höyre öre/åelkies: kruehkie åvtelde

Venstre öre/garrah: snijre åvtelde, jorpekruehkie minngjelde

Arkivsaksnr: 2023/60

Saksbehandler: Brit-Agnes Buvarp

Dato: --2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
MERKENEMNDA I SØR-TRØNDELAGE/HEDMARK	23/2	11.05.2023

Søknad om registrering av reinmerke Jenny Fjellheim, Gåebrien sijte

Saksdokumenter:

3. Søknad om registrering av reinmerke	Dato: 29.11.2022
4. Høring – søknad om registrering av reinmerker	Dato: 25.01.2023

Grunnlag for behandling:

- Reindriftslovens § 9 *Rett til å eie rein i det samiske reinbeiteområde*
- Reindriftsloven § 10 *Siidaandel*
- Reindriftslovens § 32 *Rett til reinmerke*
- Reindriftslovens § 38 *Registrering og sletting av merke*
- Retningslinjene for utforming av reinmerker i Sør-Trøndelag/Hedmark reinbeitedistrikt godkjent av Reindriftsstyret 28.10.2021.

Merkenemndas vedtak

Dersom det ikke fremkommer klager/merknader til merket godkjenner merkenemnda søknad om registrering av reinmerke til Jenny Fjellheim, og sender merket på kunngjøring. Det er ikke funnet identiske merker i merkeregistrene for Norge og Sverige.

Søker oppfyller vilkår til reinmerke i hht. Reindriftslovens § 32 *rett til reinmerke*, pkt. 2 og 3.

Merket har følgende snitt:

Høyre øre/Åelkies: snijre åvtelde/avteldssnijre, tjiehkje avtelde, suelieh minngjelde
Venstre øre/Garrah: sloeptje, tjiehkje jih suelieh minngjelde

Enstemmig vedtatt.

Saksfremstilling:

Statsforvalteren har mottatt søknad om registrering av reinmerke til Jenny Fjellheim. Merket søkes registrert sijteandel UX43 i Gåebreien sijte (Riast/Hylling reinbeitedistrikt), Sør-Trøndelag reinbeiteområde hvor Bjarne Haugen og Jenny Fjellheim er ledere.

Alternativ 1 er avledet fra Bjarne Haugen sitt merke.

Merket har følgende snitt:

Høyre øre/Åelkies: snijre åvtelde/avteldssnijre, tjiehkje avtelde, suelieh minngjelde

Venstre øre/Garrah: sloeptje, tjiehkje jih suelieh minngjelde

Alternativ 2 er utledet av bestemor Sara Nordlund g.Paulsens merke som hadde en *suelie minngelde* i stedet for *åtvælde* som her. For å tilpasse merket med hensyn til dagens sammensetning av merker i Gåebrien Sijte har merket følgende snitt:

Høyre øre/Åelkies: skaarja, göökte tjiehkieh åvtelde

Venstre øre/Garrah: snijre åvtelde / avteldssnijre, suelie åvtelde

Det er gjort søk i merkeregistrene i Norge og Sverige på begge de omsøkte merkene, og det er ikke funnet identiske merker i henhold til Reindriftingslovens § 38 om forveksling og misbruk.

Søknaden har vært på høring til sijteandelsledere i Sør-Trøndelag/ Hedmark reinbeiteområde, Nord-Trøndelag reinbeiteområde, Statsforvalteren i Nordland og Sametinget i Sverige i perioden 25.01 til 26.03.23. Det er ikke kommet inn klager på søknaden.

Statsforvalterens forslag til vedtak:

Dersom det ikke fremkommer klager/merknader til merket godkjenner merkenemnda søknad om registrering av reinmerke til Jenny Fjellheim, og sender merket på kunngjøring. Det er ikke funnet identiske merker i merkeregistrene for Norge og Sverige.

Søker oppfyller vilkår til reinmerke i hht. Reindriftingslovens § 32 *rett til reinmerke*, pkt. 2 og 3.

Merket har følgende snitt:

Høyre øre/Åelkies: snijre åvtelde/avteldssnijre, tjiehkje avtelde, suelieh minngjelde

Venstre øre/Garrah: sloeptje, tjiehkje jih suelieh minngjelde

Arkivsaksnr: ----

Saksbehandler: Brit-Agnes Buvarp

Dato: 11.05.2023

Utvalg	Utvalgssak	Møtedato
MERKENEMNDA I SØR-TRØNDELAG/HEDMARK	22/9	11.05.2023

Brev fra Statsforvalteren i Nordland om folkerettslige avklaringer omkring arbeid med sletting av merker

Saksdokumenter:

Brev fra Statsforvalteren i Nordland til Landbruksdirektoratet om sletting av merker av 10.02.2023.

Grunnlag for behandling:

- Reindriftsloven § 38 Registrering og sletting av merke
- Forskrift om reinmerker § 14

Merkenemndas vedtak:

Når svar fra Landbruksdirektoratet foreligger, så vil merkenemnda ta opp saken i førstkommende møte.

Saksfremstilling:

Brev fra Statsforvalteren i Nordland om folkerettslige avklaringer omkring arbeid med sletting av merker. Statsforvalteren i Nordland stiller spørsmålet om sletting av merker kan være i strid med Grunnlovens § 108 og SP art. 27:

Statsforvalteren i Nordland viser til sametingets høringsuttalelse av 01.06.2021 i forkant av vedtakelsen av forskrift om reinmerker (FOR-2022-08-29-1504). I høringssvarets punkt 4 reises det spørsmål ved om en nektelse av den enkeltes rett til å eie rein og dermed tilhørighet til reindriften – som sletting av reinmerke vil kunne medføre – kan være i strid med SP art. 27 om retten til å utøve sin kultur.

I forlengelsen av dette har Statsforvalteren i Nordland mottatt liknende spørsmål i forbindelse med brevutsendinger til personer med merker som ikke har vært i bruk de fire siste år.

I henvendelsene blir det anført at man ved å slette reinmerker også sletter en del av den samiske historien ved at det blir vanskeligere å finne spor av de menneskene som har vært tilknyttet reindrifta i området. På den måten vil reindriftas stilling som kulturbærer svekkes ved at færre personer er tilknyttet reindrifta. Dette vil også påvirke reindriftsnæringens stilling i eksempelvis arealsaker. I særdeleshet vil sletting av reinmerker svekke kvinners rettigheter, ettersom det oftest er kvinner som blir stående igjen utenfor en siidaandel etter f.eks. skilsmisse. Det anføres at reglene om sletting av

reinmerker strider mot samisk tradisjon og kultur, og står i konflikt med både grunnlovens § 108 og SP art. 27.

Vi kan ikke se at slike folkerettslige forhold er blitt vurdert i forarbeidet til forskriften. Vi vil derfor be om svar på hvilke folkerettslige vurderinger departementet har foretatt i forbindelsene med forskriftsbestemmelsene om sletting av reinmerker, og deres syn på de ovennevnte anførsle og problemstillingene.

Statsforvalterens forslag til vedtak: